

هم‌زاد "مولانا پژوهی": "بررسی مولانا رومی"

شهرام بازوکی

هم‌زمان با انتشار نشریه مولانا پژوهی در تهران، نشریه دیگری مختص تحقیق و بررسی آثار و افکار مولانا با عنوان *Mawlana Rumi Review* (بررسی مولانا رومی)^۱ در بریتانیا به زبان انگلیسی منتشر شد. سردبیر این نشریه دکتر لئونارد لوئیسون از محققان مشهور ادبیات عرفانی فارسی و استاد دانشگاه اکستر در بریتانیا است که ایرانیان با وی آشنا هستند و عمده آثارش از جمله میراث تصوف (در دو جلد)، فراسوی ایمان و کفر: شیخ محمود شبستری، به زبان فارسی ترجمه شده‌اند.

از زمان چاپ کتاب ترجمه، تصحیح و شرح مثنوی مولوی توسط مستشرق شهیر رینولد نیکلسون که در طی سال‌های ۱۹۲۵ تا ۱۹۴۰ میلادی به‌طول انجامید و به دنباله‌اش انتشار ترجمه گزیده اشعار دیوان شمس توسط شاگردش آبری، تاکنون که ترجمه اشعار مولانا در آمریکا پرفروش‌ترین کتاب شعر ترجمه شده در دو دهه اخیر بوده است، اهل شعر و عرفان انگلیسی‌زبان با آثار مولانا آشنا شده‌اند، لذا چاپ

---

1 - *Mawlana Rumi Review*, edited by Leonard Lewisohn, vol.1., 2010, u.k.

نشریاتی ویژه مولانا به زبان‌های خارجی برای بررسی آثار و تعالیمش بسیار ضروری می‌نماید.

فکر ایجاد این نشریه نخست در انتهای همایش مولانا که در شب عرس وی در ۱۷ دسامبر ۲۰۰۷ به مناسبت هشتادمین سال تولدش در محل مزارش در قونیه برگزار می‌شد، از جانب استادان شرکت‌کننده در آن همایش از جمله کارل ارنست، کبیر هلمینسکی، محمود ارول قلیچ، لئونارد لوئیسون، جیمز موریس و اینجانب مطرح شد. گوکالپ کامل، مدیر و بنیانگذار "مؤسسه رومی دانشگاه خاور نزدیک" واقع در نیکوزیا، آن را دنبال کرد و به انجام رساند.

اولین بار بود که در کنار مزار مولانا همایشی علمی برگزار می‌شد و شاید یکی از فایده‌های این کار بنا نهادن این نشریه بود که قرار شد از طرف بنیاد مذکور با همکاری گروه مطالعات رومی در "انستیتو مطالعات اسلامی و عربی دانشگاه اکستر" به سردبیری لئونارد لوئیسون و شورای دبیران لیلی انور رشندرُف، فرانکلین لوئیس، جیمز موریس، محمد عیسی ولی و اینجانب به دو زبان انگلیسی و فرانسه و به صورت سالنامه منتشر شود.

چنین شد که سالنامه ویژه مولانا در کنار نشریاتی قرار گیرد که موضوع آنها بررسی یکی از شاعران انگلیسی مهم مثل میلتون، کیتز، شلی و بلیک است، و برای اولین بار نشریه‌ای به نام مولانا در سطح جهانی منتشر می‌شود.

مطالب این شماره به ترتیب چاپ عبارتند از:

گوکالپ کامل	در ابتدا
لئونارد لوئیسون	یادداشت سردبیر
ترجمه فرانکلین لوئیس	رهایی عشق: غزلی از دیوان شمس تبریزی
جلیل نوذری	از بلخ تا مدیترانه
مارتا سیمیدچیا	مولانا جلال‌الدین رومی نیکلسون
محمد رستم	متافیزیک قلب نزد رومی
ترجمه پل لوزنسکی	بیدار باش: غزلی از دیوان شمس تبریزی
آلبرتو فابو امبروسیو	دژ الهی مرکز جان درویش است
روان فرهادی	محبوب انسانی و محبوب الهی در شعر مولانا رومی
ترجمه لئونارد لوئیسون	مذهب عشق: یک غزل و دو رباعی از رومی
ابراهیم گمرد	عمومیت یافتن مولانا رومی و سنت مولویه
رُدْرِیک گِرِیرْسُن	نسل آخر، اثر احمد رمزی دده
- بخش دوم مطالب این شماره بررسی مولانا رومی نقد کتاب است که به نقد ده اثر از آثار منتشر شده قدیمی و جدید درباره مولانا می‌پردازد.